

Kaupunginhallitus

15.11.2021

Kaupunginvaltuusto

§ 88 7.6.2021

Asianro 676/02.06.01/2021

§ 405**Valtuutettu Jonni Moislahden ym. valtuutettujen aloite koskien kaupungin ostolaskujen avaamista avoimiksi****Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 7.6.2021 88 §

Valtuutettu Jonni Moislahti jätti seuraavan aloitteen:

”Olen tehnyt vastaavan valtuustoaloitteen Raisiossa jo v2016. Tuolloin v2016 Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Tredea, Tampereen kaupunki, Oulun kaupunki, Espoon kaupunki, Turun kaupunki, Varsinais-Suomen liitto, Turku Science Park, Forum Virium Helsinki, Helsingin kaupunki ja Vantaan kaupunki lähtivät aktiivisesti osana 6Aika Avoin data ja rajapinnat – kärkihanketta edistämään otsikon mukaista asiaa. Sitemmin jo lukuisa joukko kuntia Suomessa on julkistanut ostolaskudatansa, ja näin parantanut avoimuutta, vahvistanut demokratiaa ja tukenut kunnan kustannustietoista toimintatapaa. Käytössä datan julkaisuun on useita eri mahdollisuuksia/alustoja, mm. Handata-palvelu, Sarastian Saaga-raportointi, jne.

Ostolaskudatan avaamisella julkiseksi moni kunta on asettanut tavoitteekseen useamman prosentin säästön hankinnoissa. Raisiossa on hiljattain yhteisesti päätetty mittavasta sopeuttamisohjelmasta tälle ja tuleville vuosille. Kuitenkaan tätä kuntalaisten palveluihin suuremmin vaikuttamatonta mahdollisuutta ei meillä Raisiossa ole vielä sopeutusohjelmassa huomioitu.

Kuntaliitto on julkaissut viikko sitten 26.5.2021 aiheesta uunituoreen laajan ohjeistuspaketin kunnille ja kuntayhtymille:

<https://www.opendata.fi/data/fi/dataset/kuntien-ja-kuntayhtymien-ostolaskudatan-avaamisen-ohje>.

Ehdotan että Raision kaupunki valmistele asian siten, että ostolaskujen avaamisesta voidaan päättää syksyllä 2021 vuoden 2022 talousarvioikäsitteilyn yhteydessä.

Raisiossa 7.6.2021

Jonni Moislahti

Saila Rintee
Sirpa Ek
Helena Sukari
Tanja ParkkoJukka A. Rantala
Jukka Rantala
Elisa Vuorinen
Tuija Hyytiä

Kaupunginhallitus

15.11.2021

Eeva Savola	Janette Broberg
Harri Seikola	Emma Lindqvist
Jouni Mäki	Markus Maunula
Mikko Kangasoja	Eija Erasvuo
Pekka Heikkilä	Merja Niemi
Juha Jormanainen	Vesa Parantainen”

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 21.6.2021 240 §

- - Kaupunginhallitus lähettää valtuutettu Jonni Moislahden aloitteen koskien kaupungin ostolaskujen avaamista avoimiksi konsernipalveluyksikön valmisteltavaksi - -

Kaupunginhallitus 4.10.2021 328 §

Talousjohtaja Sanna Häkli ja hallintojohtaja Suvi Posio 29.9.2021:

Viime vuosina osa kunnista ja muista julkisyhteisöistä on avannut omaa ostolaskudataansa taloustiedon läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Ostolaskudatan avaaminen on kunnille vapaaehtoista, eli laista tulevaa velvoitetta siihen ei ole. Datan avaaminen voi olla kuitenkin hyödyllistä ja edistää kunnan avoimuutta ja vahvistaa siten demokratiaa sekä tukea kunnan kustannustietoista toimintatapaa. Ostolaskudatan avaaminen kunnan taloushallinnon järjestelmistä helpommin käytettävään muotoon ja kenen tahansa ulottuville voi edesauttaa myös kunnan oman toiminnan suunnittelua ja johtamista.

Valtuutettu Jonni Moislahti on tehnyt ja 21 valtuutettua ovat allekirjoittaneet valtuustoaloitteen (KV 7.6.2021 § 88) ostolaskujen avaamisesta siten, että asiasta voitaisiin päättää syksyllä 2021 vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Ostolaskudatan avaaminen edellyttää osaamista ja resursointia useasta yksiköstä. Datan avaaminen asettaa vaatimuksia järjestelmille, avaamisprojekti edellyttää resursointia ja lisäksi samanaikaisesti on huolehdittava sekä hyvästä henkilötietojen tietosuojasta että salassa pidettävien tietojen salassapidosta.

Kuntaliitto yhteistyössä Open Knowledge Finland ry:n kanssa tarjoaa mentoroidun ja ohjatun kehittämisprojektin 5-10 valitulle kunnalle, joilla on kiinnostusta taloustiedon läpinäkyvyyden lisäämiseen tai datan avaamisen valmiuksien kehittämiseen laajemmin. Kehittämisprojektissa tarjotaan nimellistä korvausta vastaan kunnille koulutusta, asiantuntijaohjausta ja tukea, joiden avulla

Kaupunginhallitus

15.11.2021

projektissa mukana oleva kunta saa avattua ostolaskudatan vuoden 2021 ohjeen mukaisesti. Projektiin otetaan mukaan 5-10 pientä tai keskikokoista kuntaa ja projektiin on haettava mukaan 30.9.2021 mennessä. Projektiin mukaan otettavissa kunnissa tulisi olla ainakin periaatepäätös datan avaamisesta, mielellään jopa päätös ostolaskudatan avaamisesta. Projekti alkaisi 13.10.2021 ja päättyisi 17.11.2021. Tarkoitus on, että kaikki projektiin hyväksytyt kunnat toteuttaisivat ostolaskudatan avaamisen tässä aikavälissä.

Raision kaupunki on edellä esitettyssä määräajassa alustavasti hakenut mukaan ostolaskujen avaamiseen tähtäävään projektiin. Konsernipalveluyksikkö valmistelelee ostolaskujen avaamista ja päätösesitys ostolaskujen avaamisesta on tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen käsittelyyn syksyn 2021 aikana.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus merkitsee ostolaskudatan avaamisen valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Talousjohtaja Sanna Häkli poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.30.

Kaupunginhallitus 15.11.2021

Talousjohtaja Sanna Häkli, hallintojohtaja Suvi Posio ja taloussuunnittelija Timo Ojala 9.11.2021:

Valtuutettu Jonni Moislahti on tehnyt ja 21 valtuutettua ovat allekirjoittaneet valtuustoaloitteen (KV 7.6.2021 § 88) ostolaskujen avaamisesta siten, että asiasta voitaisiin päättää syksyllä 2021 vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Raision kaupunginhallitukselle tuotiin 4.10.2021 § 328 tiedoksi ostolaskudatan avaamisen valmistelutilanne. Raision kaupunki oli hakenut mukaan ostolaskujen avaamiseen tähtäävään projektiin. Raision kaupunki pääsi mukaan ostolaskudatan avaamiseen liittyvään Kuntaliiton ja Olen Knowledge Finland ry:n kehittämisprojektiin. Projekti päättyi marraskuun lopulla.

Projektissa saadaan edellytykset ostolaskujen avoimen datan julkaisemiselle Raision osalta vuoden 2022 aikana Kuntaliiton ohjeen mukaisesti. Kehittämisprojektin aikana käydään läpi sekä kuntaliiton mukainen ostolaskuohje siitä, mitä avoin data käytännössä, että tietosuoja-asioita. Projektissa perehdytään järjestelmästä saatavaan dataan ja tarvittaessa sen käsittelyyn julkaistavaan muotoon. Mukana projektissa on asiantuntijoiden lisäksi myös muita kuntia,

joiden kanssa voi keskustella ja saada vertaistukea mahdollisiin ratkaisuihin ja ongelmatilanteisiin. Projektin aikana valmistellaan ohjeistus, suositukset ja dokumentaatio oman järjestelmän osalta, miten data saadaan muodostettua. Projektin lopuksi katsotaan kuntien tilanteet, mihin asti datan muodostamisessa ollaan päästy.

Yksi merkittävin avoin kysymys koskee järjestelmiä, joista tietoa ei saa suoraan julkaistavassa muodossa, vaan aineistoa pitää käsitellä julkaisua varten. On selvää, että vuosittaisen ostolaskudatan avaaminen tulee vaatimaan manuaalista työtä. Käynnissä oleva projekti on tarjonnut ja tarjoaa hyvät lähtökohdat kaupungin oman työn jatkamiselle, jotta ostolaskudata voidaan tulevaisuudessa avata kerran vuodessa.

Projektin päättymisen jälkeen Raision kaupungissa jatketaan selvitystyötä koskien mahdollisuutta julkaista vuoden 2021 ostolaskujen avoin data taannehtivasti vuoden 2022 aikana. Talousarviossa 2022 esitetään, että ostolaskudatan avaamista suunnitellaan vuoden 2022 aikana talouspalveluiden, digipalveluiden ja päätöksentekopalveluiden yhteistyönä.

Talousarviossa 2022 esitetään, että kaupungin ostolaskudata avataan mahdollisuuksien mukaan kerran vuodessa talouspalveluiden, päätöksentekopalveluiden, viestintäpalveluiden ja digipalveluiden yhteistyönä seuraavin edellytyksin ja aikatauluin: Ostolaskut julkaistaan kerrallaan koko vuoden osalta siltä osin, kuin se on muun muassa tietosuojamääräykset huomioiden mahdollista. Salaisiksi luokiteltuja tietoja ei julkaista. Ensimmäisen julkaistavan vuoden 2021 ostolaskudata avataan jossain vaiheessa vuoden 2022 aikana, jos se on teknisten ja muiden operatiivisten toimien puitteissa mahdollista ja sen jälkeen vuosittain vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla tilinpäätöksen valmistuttua.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus toteaa, että ostolaskujen avaamisesta päätetään vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteen vastauksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

